

устав у формалном и устав у материјалном смислу подударају, да су једно исто. Иако би требало да буде тако има случајева, дешава се да се та два појма не подударају. Као што је познато, устав у материјалном смислу је током своје еволуције прешао пут од уставних обичаја преко разних писаних аката, докумената и повеља до самог формалног устава. На том путу његова садржина се мењала тако да никад није могла да се поклопи и са уставом у формалном смислу. Чак и под претпоставком да је у једном тренутку могуће у писаном и формалном уставу обухватити целокупну садржину устава у материјалном смислу (што је немогуће), врло брзо би услед развоја друштва дошло до раскорака између устава у формалном смислу као писаног документа и стварног, живог устава у материјалном смислу. Ово непоклапање устава у формалном и материјалном смислу је последица саме ширине и непрецизности садржине устава, његове материје, разноврсности и променљивости извора уставног права и сл.

Постоји и гледиште да ова два појма не само да се увек не поклапају, него и да се никад не поклапају. То је гледиште Р. Лукића, доајена наше послератне (после II св. рата) теорије државе и права, који истиче негативне стране тог поклапања устава у формалном и устава у материјалном смислу и то види у томе да би тада устав у формалном смислу практично укинуо устав у материјалном смислу и одузео *tu raison d'être*. Незгодна страна тог поклапања устава у формалном и устава у материјалном смислу, неразликовања форме од садржине устава је, по Лукићу, у томе што би устав у материјалном смислу постојао само у оним земљама у којима постоји устав у формалном смислу, а не би га било у земљама где нема устава у формалном смислу, што није тачно.

4. ПОЛИТИЧКИ ПОЈАМ УСТАВА (УСТАВ У ПОЛИТИЧКОМ ПОГЛЕДУ)

Ово гледиште наглашава политичку суштину устава, његову стварну функцију, која је некад различита од његове формалне структуре и нормативних својстава. У овом политичком смислу, устав је усредсређен не на правни, него политички терен и живот јер се бави регулисањем најважнијих питања политичког живота, а пре свега политичке власти, њених носилаца и њиховим односом према другим чиниоцима (субјектима) политичког живота једне државе. Зато се устав појављује не